

D E C I Z I E

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Lucaș Dumitru xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.06.2019 - 24.10.2019;

Instanță de apel: 21.11.2019 - 20.07.2020;

Instanță de recurs: 15.10.2020 - 16.12.2020;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 24 octombrie 2019, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Lucaș Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.179 alin.(2) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- art.155 Cod penal, la 2 ani închisoare;
- art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, la 10 ani închisoare.

Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Lucaș Dumitru pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat din contul lui Lucaș Dumitru în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 29 078 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Lucaș Dumitru la 04.09.2018 pe parcursul zilei, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, fiind în relații ostile cu vecina Naumova Allea, acționând în scopul de a se răzbuna pe aceasta, fără consimțământul proprietarei, a pătruns ilegal în domiciliul lui Naumova Allea, situat pe xxx, prin ce a încălcat dreptul fundamental al omului „inviolabilitatea domiciliului”, garantat prin art.29 al Constituției RM, după ce folosindu-se de faptul că Naumova Allea s-a aflat la domiciliu singură, s-a apropiat de ea și i-a aplicat mai multe lovituri în regiunea corpului, astfel

cauzându-i dureri fizice.

Tot el, în perioada toamnei anului 2018, aflându-se la domiciliul lui Naumova Allea, în cadrul conflictelor iscate între ei i-a aplicat lovituri cu un baston de cauciuc în regiunea corpului, apucând-o de gât a încercat să o stranguleze, a amenințat-o cu omor, exprimându-se în adresa ei cu cuvinte „te omor”, circumstanțe în care a existat pericolul realizării acestei amenințări.

Tot el, la 19.02.2019, aproximativ la orele 21:00, fiind în relații ostile cu vecina sa Naumova Allea, a pătruns în domiciliul acesteia, situat pe xxx, unde în cadrul conflictului iscat pe fondul relațiilor ostile apărute anterior cu Naumova Allea care stătea culcată pe pat în camera sa, folosindu-se de faptul că ea se afla în stare de ebrietate, s-a apropiat de ultima, după care a apucat-o cu o mână în regiunea gâtului, iar cu a doua mână i-a astupat gura și nasul cu o pernă, apăsând asupra pernei blocându-i astfel căile respiratorii, manifestând o deosebită cruzime, în rezultatul căror acțiuni Naumova Allea a decedat. Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.201910C0124 din 14.03.2019, moartea lui Naumova Allea a survenit în rezultatul asfixiei mecanice prin sufocare cu mâinile.

3. Succesorul părții vătămate Naumova Allea, Naumov Serghei a contestat cu apel sentința, solicitând casarea în latura pedepsei, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi decizii, prin care inculpatului Lucaș Dumitru să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, precum și încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Naumov Serghei a prejudiciului material conform bonurilor care vor fi prezentate și a prejudiciului moral în mărime de 300 000 lei.

În motivarea cererii de apel a indicat că, sentința emisă o consideră ca fiind ilegală și neîntemeiată, iar pedeapsa aplicată lui Lucaș Dumitru este prea blândă, pentru faptele și acțiunile inculpatului îndreptate în privința mamei sale, precum și a suferințelor fizice și psihice cauzate de decesul mamei acestuia.

3.1. Avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatului Lucaș Dumitru să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, prima instanță a dat o apreciere juridică corectă probelor acumulate în dosar, fără a motiva care este necesitatea aplicării unei pedepse reale, instanța interpretând greșit prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, și anume, care stipulează că persoanei recunoscuta vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal.

De asemenea, consultând textul sentinței, a reținut faptul că aceasta a făcut trimitere la caracterul prejudiciabil al infracțiunilor comise, care este o infracțiune gravă, a concluzionat că reeducarea și corectarea lui Lucaș Dumitru nu este posibilă fără izolare de societate. Cu adevărat, infracțiunea săvârșită de Lucaș Dumitru este deosebit de gravă, însă instanța nu a ținut cont la stabilirea pedepsei și de faptul că ultimul are o vârstă înaintată, că a depus autodenunțul și despre faptul că a fost de acord să conlucreze cu organul de urmărire penală, fapt ce a dus la descoperirea tuturor circumstanțelor pe cauza dată, și-a recunoscut vina și că se căiește sincer de cele comise.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile succesorului legal al părții vătămate, Naumov Serghei și al avocatului Cojocar Rodica în numele inculpatului, în latura penală, cu menținerea sentinței în această parte.

Apelul succesorului legal al părții vătămate, Naumov Serghei declarat împotriva aceleiași sentințe, în latura civilă, a fost admis, s-a dispus încasarea de la Lucaș Dumitru în beneficiul lui Naumov Serghei 13 291 lei cu titlu de prejudiciu material și 300 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, prima instanță just încadrând acțiunile inculpatului Lucaș Dumitru în baza art.art.179 alin.(2), 155, 145 alin.(2) lit. j) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, vina inculpatului Lucaș Dumitru în comiterea infracțiunilor incriminate pe deplin a fost stabilită prin probele administrate pe dosar în faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și acceptată de instanța de fond.

4.2. Colegiul penal examinând cauza a ajuns la concluzia, că pedeapsa aplicată lui Lucaș Dumitru de către instanța de fond este adecvată și nu contravine prevederilor legii dat fiind, că sancțiunea art.179 alin.(2) Cod penal, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 140 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, infracțiune care, potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, este calificată ca mai puțin gravă. Sancțiunea art.155 Cod penal, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 750 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpatul Lucaș Dumitru este calificată ca mai puțin gravă. Iar, sancțiunea prevăzută de art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață, potrivit alin.(6) art.16 Cod penal, este calificată ca excepțional de gravă.

Astfel, argumentele invocate în apelul declarat de către succesorul părții vătămate Naumov Serghei precum, că pedeapsa aplicată în privința inculpatului este prea blândă și cel al apărătorului Cojocar Rodica declarat în interesele inculpatului precum, că pedeapsa aplicată este prea aspră, sânt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei, pedeapsa inculpatului fiind aplicată în limitele sancțiunii articolelor incriminate, cu respectarea normelor procedurale referitor la reducerea pedepsei conform prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

4.3. Referitor la argumentele din apelul succesorului părții vătămate Naumov Serghei cu privire la acțiunea civilă ce ține de dispunerea încasării în beneficiul său a prejudiciilor cauzate, instanța de apel consideră necesar a le admite în totalitate.

Instanța de apel din materialele cauzei a stabilit că, în cadrul urmăririi penale prin ordonanța din 02.04.2019 în calitatea de succesor al părții vătămate a fost recunoscut feciorul victimei Naumov Serghei.

În materialele cauzei penale, după expedierea cauzei în instanța de fond,

lipsesc careva date ce ar confirma citarea legală al succesoriului legal Naumov Serghei și în atare circumstanțe acesta a fost privat de dreptul de a acționa conform prevederilor alin.(5) art.364¹ Cod de procedură penală care stabilește, că în caz de admitere a cererii de acceptare a probelor acumulate în faza urmăririi penale, președintele ședinței explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă și întreabă partea civilă, partea civilmente responsabilă dacă propun administrare de probe.

În atare circumstanțe și ținând seama de prevederile art.413 alin.(1) Cod de procedură penală care stabilește, că la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în prima instanță, instanța de apel a explicat succesoriului legal al părții vătămate de a deveni parte civilă și acesta pe parcursul judecării cauzei în ordine de apel a înaintat o acțiune civilă, prin care solicită a încasa de la inculpat în beneficiul său a cheltuielilor legate de funerarii în sumă de 13 291 lei și prejudiciul moral în sumă de 300 000 lei.

Instanța de apel consideră respectivele cerințe materiale absolut întemeiate și necesar a le admite.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că bonurile de plată anexate la materialele dosarului penal în sumă de 13 291 lei confirmă faptul, că aceste cheltuieli au fost suportate de partea civilă pentru înmormântarea victimei și sunt în legătură cauzală cu acțiunile infracționale ale inculpatului.

Instanța de apel a conchis, că cerințele de încasare a prejudiciului moral înaintate de către succesoriul părții vătămate Naumov Serghei urmau a fi admise, dat fiind, că prin acțiunile inculpatului a fost lipsită de viață mama succesoriului legal, fapt ce a provocat suferințe psihice majore și instanța de apel a apreciat prejudiciul moral cauzat lui Naumov Serghei în suma de 300 000 lei ca fiind adecvat și în corespundere cu normele morale și legale, recunoscute într-o societate democratică.

Din aceste considerente, instanța de apel a apreciat motivele invocate în apelul declarat de către Naumov Serghei, în latura acțiunii civile, ca fiind fondate și necesar a fi admise în parte.

5. Avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea acesteia, cu remiterea la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale apărarea a invocat că, instanțele ierarhic inferioare, au dat o apreciere juridică corectă probelor acumulate în dosar, fără a motiva care este necesitatea aplicării unei pedepse reale, instanța interpretând greșit prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, și anume, care stipulează ca persoanei recunoscuta vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplica o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal.

Consultând, textul sentinței, a reținut faptul că prima instanță a făcut trimitere la caracterul prejudiciabil al infracțiunilor comise, care este o infracțiune gravă și a concluzionat că reeducarea și corectarea lui Lucaș Dumitru nu este posibilă fără izolare de societate.

A notat că, într-adevăr, infracțiunea săvârșită de inculpatul Lucaș Dumitru este deosebit de gravă, însă instanța nu a ținut cont la stabilirea pedepsei și de

faptul că ultimul are o vârstă înaintată, de faptul că are capacitate redusă de exercițiu, că a depus autodenunțul și despre faptul că a fost de acord să colaboreze cu organul de urmărire penală, fapt ce a dus la descoperirea tuturor circumstanțelor pe cauza data, și-a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise. În asemenea circumstanțe, apreciază ca fiind nemotivată stabilirea pedepsei atât de aspre în privința inculpatului.

Totodată, consideră că este posibilă reeducarea făptuitorului prin aplicarea unor măsuri neprivative de libertate, așa cum Lucaș Dumitru este grav bolnav și la momentul pronunțării ultimului cuvânt tot nu a fost prezent în sala de ședință din motive de boală.

6. Asupra recursului a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal reține că din conținutul recursului rezultă că apărarea nu invocă vreun temei de drept prevăzut la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă criticele acestuia se cuprind în pct.10) al normei menționate, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și

respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiunii atât din partea ultimului, cât şi a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiunii i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a acestuia. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră că, la aplicarea pedepsei inculpatului Lucaş Dumitru pentru infracţiunile săvârşite prevăzute, de art.art.179 alin.(2), 155, 145 alin.(2) lit. j) Cod penal, instanţa de apel a acordat deplină eficienţă prevederilor art.art.61, 75, 84 Cod penal, totodată ţinând cont de gravitatea infracţiunilor săvârşite, de personalitatea inculpatului, precum şi de faptul că a comis infracţiunile în stare de responsabilitate redusă, a recunoscut vina, se căieşte de cele comise, anterior nu a fost în conflict cu legea penală.

Totodată, Colegiul penal menţionează că, instanţa de apel la emiterea deciziei, a ţinut cont şi de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul şi din minimul prevăzut de sancţiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanţa de judecată la stabilirea pedepsei.

Colegiul penal apreciază drept întemeiate argumentele instanţei de apel precum că, alegaţiile invocate de partea apărării cu referire la gradul de severitate a pedepsei aplicată - este prea aspră, sânt contradictorii circumstanţelor şi împrejurărilor de fapt stabilite de către instanţa de fond şi cea de apel pe parcursul judecării cauzei, pedeapsa inculpatului fiind aplicată în limitele sancţiunii articolelor incriminate, cu respectarea normelor procedurale referitor la reducerea pedepsei.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentele invocate în recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite, suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor părţii vătămate, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune. O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni de către făptuitor şi alte persoane.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanţele de fond s-a expus argumentat şi motivat, bazându-şi just soluţia din hotărâri, iar instanţa de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă şi-o însuşeşte, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deşi obligă instanţele să îşi motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noţiunea de proces

echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cojocar Rodica în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2020, în cauza penală în privința lui Lucaș Dumitru xxx, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 28 ianuarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Președinte /semnătura/
Judecători /semnătura/
/semnătura/

**Copia corespunde originalului,
Judecător**

Timofti Vladimir
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena

Țurcan Anatolie